

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

*****

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér sora 40 fill.

Hivatalos

és magánhirdetések
árszabás szerint.Többszöri hirdetés-
nél árengedmény

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

— I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:

H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen

szombaton reggel.

A NEGYEDIK NEMZETI HADIKÖLCSÖN.

A magyar kormány kibocsátotta a magyar nemzethez intézet felhívását a negyedik nemzeti hadikölcsön ügyében.

A győzelmet nemcsak meg kell *vívni*. Meg is kell *venni*. Ingyen semmit sem ad az ellenség. Vért és pénzt kell áldozni a harci sikerekért. Kiki a magát adja a háboru véres oltárára, melynek tűzéből végre is a béke fog kiforrni: az erősebb és fiatalabb férfiak az erejüket adják s tán az életüket; az itthonmaradottak pedig a pénzüket. A hősi véradóból a magyar nemzet politikai megerősödése fog tiszta haszonként kinőni. Akik pedig pénzt kölcsönöznek a háboru folytatására, azok 5 $\frac{1}{2}$ vagy 6 százalékos kamatot kapnak. Az utóbbiak határozottan jobban járnak. S az előbbieket önfeláldozása egyenesen kötelességüké teszi az itthonmaradottaknak a hadikölcsön jegyzését. Erre nem is illik a hazafias áldozatkészség kifejezése. Hisz olyan előnyös a most aláírásra bocsátott új hadikölcsön jegyzése, hogy ez a legjobb tőkebefektetés. Nem *áldozat* ez, hanem *üzlet*.

Még pedig igen jó üzlet. Ugy annak, ki nagy kamatban biztos évjáradékot akar magának gyűjteni, mint annak, ki spekulálni akar állampapírokkal. A kormány azért kétféle formában fogadja el a nemzet kölcsönét az állam javára. Kibocsát 6 százalékos adómentes állami járadékkölcsönt, melyet 1921. előtt föl se mondhat s mely már májustól kezdve kamatozik. Ezt 50 koronától 10.000 koronáig terjedő különböző címletekben állítják ki s a 100 koronás névértékért csak 97 korona 20 fillért kell fizetni, ami az időközi kamatok figyelembevételével az előbbi kibocsátás 97.10-es kurzusának teljesen megfelelő. Ehhez tehát hozzájuthat a legszegényebb ember is, ki a takarékbán sokkal kevesebbet kap az összegyűjtött garasaiért. Nem is szólva azokról az összegekről, melyeket kamatozatlan bankokban elrejtve tartogatnak a sifonérban. A józan ész és a hazafiság parancsolja tehát, hogy elő kell szedni a rejtett pénzt, melynek semmi kamattörvénye sem volt eddig s be kell cserélni a bankot kamatozó állampapírra.

A másik formája az új hadikölcsönnek 5 $\frac{1}{2}$ százalékos adómentes állami pénztárjegyekből áll. Ezeket kétezer koronától 50.000 koronáig terjedő cím-

letekben állítják ki. Ezt a kölcsönt az államkincstár 1926. június elsején teljes névértékben visszafizeti. Az aláírás ár itt minden 100 korona után 91 korona 90 fillér. Tehát például tizezer koronás címletért fizet most valaki 9190 koronát. 1926-ig kapja az 5 $\frac{1}{2}$ százalékot s aztán teljes 10.000 koronát kap vissza. Az állam tehát e papírnál biztosítja az árfolyam-differencia ellenében az egész névértéket.

Már most az egyszerű polgárok faluhelyen az iskola fekete tábláján krétával, vagy nagy urak s kezdő milliomosok az arany ceruzájukkal egyforma gyorsasággal kiszámíthatják, hogy az új hadikölcsön mindkét formája az összes eddigi papírosoknál mennyivel kedvezőbb konjunkturát kínál s mindenki viszonyai s gusztusa szerint válogathat a kettő közül. A vásárlást azonban mindkettőnél megkönnyíti a kormány egy okos intézkedése. Az osztrák-magyar bank kamat mellett kölcsönt ad úgy a járadékkötvényekre, mint a pénztárjegyekre, még pedig a névérték 75 százalékáig.

Nagyon természetes, hogy a részle-

teket minden hatóságnak, pénzügyintézetnek és általában mindenkinek kötelessége kellőképp megmagyarázni azoknak, a kik az efele műveletekhez kevésbé értenek, a mint hogy magától értetődik az is, hogy az a nagyszerű szervezési munka, melyet közigazgatásunk fejei és a nép közvetlen vezetői, mint különösen kiváló és derék jegyzőink, lelkesi karunk és tanítóink az eddigi hadikölcsönök során végeztek, ezuttal is teljes erővel szegődjék a meginduló aláírás szolgálatába és az elérhető legnagyobb siker biztosításába.

Mindössze azt kell még feljegyeznünk, hogy az aláírások e hó 19-től kezdődőleg május 23-ig bezárólag tartanak és az aláírási helyek ugyanazok lesznek, mint a legutóbbi hadikölcsönnél.

Meleg szeretettel és bizó reménnyel bocsátjuk utjára ezt a mostani felhívást is és meg vagyunk mélységesen győződve arról, hogy ellenségeink ellen újból sikerül a nemzet hatalmas összetartó erejét a legfényesebben kifejezésre juttatni.

Az alispán egy háborus félévről.

Vármezyének törvényhatósága Ivánka István főispán elnöklése mellett e hó 28-án tartja meg szokott rendes tavaszi közgyűlését.

A rendes közgyűlések tárgysorának egyik pontja szokott lenni az alispáni jelentés, mely beszámolója az elmúlt félév alatt a közigazgatás minden ágazatában letöltött eseményeknek.

Különös jelentősége van az alispáni jelentésnek a most elmúlt félévről, mely idő alatt a háborus világrengés a vármezye közigazgatásának ugyszólván minden vonalán fontos teendőket háritott a vármezye tisztikarának vállaira, s különösen a hadiszolgálat, a közigazgatás, a közlekedés terén vette igénybe a tisztikar és különösen annak a feje, az alispán szakismeretét széles körülmények között, és gyakorlati tudását, melylyel e nehéz válságos időben egész vármezyéje közsorsának intézésén buzgólkodik.

Az alispáni jelentés egész terjedelmében következőképp hangzik:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Van szerencsém a m. évi őszi rendes közgyűlés óta történt közigazgatási eseményekre vonatkozó jelentésemet alábbiakban előterjeszteni:

Közigazgatás.

Hont vm. törvényhatósági bizottsága őszi rendes közgyűlését m. évi szept. hó 30-án tartotta meg, — amelyen az 1916. évi költségelőirányzat szabályszerűen letárgyaltott. Az őszi rendes közgyűlésen kívül, — a törvényhatóságibizottság még két rendkívüli közgyűlést tartott; — és pedig m. évi dec. hó 20-ikán és f. évi febr. hó 24-én.

Előbbin a közigazgatási bizottságból kilépő öt tag helyébe 1916—1917. évi megbízatással megválasztottak: Ivánka László, — Konkoly T. Sándor, — Somogyi László, — Wilezek Vilmos gróf és Marek Károly; valamint megalakítottak és pótlattak mindazon bizottságok és választmányok, — melyek újjáalakítást vagy pótlást igényeltek.

Ugyanez alkalommal helyettes tisztii ügyészé az 1916. évre Sági Benő dr. ipolysági ügyvéd választott meg.

A törvényhatósági bizottság ezen közgyűléséből Ivánka István főispán urnak egyhangu lelkesedéssel eltagadott indítványára, a címer kérdés rendezéséből kifolyólag Ó. es. és apostoli kir. Felségéhez hódoló feliratot intézett s egyben Tisza István gróf miniszter elnök úr Ónagyméltóságának elismerését és köszönetét fejezte ki.

A f. évi febr. 24-iki rendkívüli közgyűlés összehívását, a hadi jövedelem adónak megállapítására hivatott bizottságba kiküldendő tagok megválasztása tette szükségessé. Ezen bizottság elnökévé belügyminiszter ur Konkoly T. Sándor m. b. tagot nevezte ki. A törvényhatósági bizottság megválasztotta rendes tagokul: Kovács S. Kálmán, — Toldy Zsigmond és Zmeskall György; — pótagokul: Heffter Richard, Szokolai Alajos és Vermes József urakat.

A megyebizottsági tagok sorában ez elmúlt évben két változás állott be: az ipolyzicsénykei választó kerületben Dr. Jagasich Sándor, — a szokolyai választó kerületben Keve Károly választatott meg.

Szomorodott szívvel jelentem a törvényhatósági bizottság két tagjának halálát: Somogyi László f. évi marc. hó 20-án, — Nyáry Alfonz báró volt főszolgabíró, — árvászéki elnök, — legutóbb pedig a szalkai választó kerület országgyűlési képviselője f. évi marc. 26-án hunyt el. — Mindketten a vm. közigazgatási bizottságának is tagjai voltak.

A vm. tisztviselői közül a m. évi okt. hó 5-én a sebesült katonák kezelése közben szerzett súlyos kór következtében elhalálozott vármegyénk, nagynevű főorvosa Kovács S. Endre dr. Halála igen nagy veszteséget jelent vármegyénk, — mert ő, mint az ő szakképzett vezetése alatt messze vidéken híressé vált vármegyei kórház igazgató főorvosa, — mint közkezdveltségnek örvendő kiváló orvos és végül mint társadalmi tényező 25 évet meghaladó működése alatt felejthetetlen nevet vívott ki magának. — Emlékét a vármegye Eözönsége, — a kórház területén közadakozásból felállítandó bronz mellszobrálval örökíti meg.

Pilz Olivér árvászéki jegyző m. évi okt. hó 12-én hosszas betegség után hirtelen elhunyt. A tisztikarnak, — fiatal ambiciózus tagját vesztette benne a vármegye.

Draghiciu Bukur törzsörönmester báti járási utmester 1915. évi szept. hó 6-án Frasciamie község határában hősi halált halt.

Jelentem végül hogy Jórend József dr. Korpona sz. kir. városi tisztviselő m. évi nov. 17-én elhunyt, — benne nem csak a város, hanem a vármegye is egy buzgó és jó orvosát vesztette el.

Kovács S. Endre dr. vm. főorvos elhalálozásával megüresedett a vm. tiszti főorvosi és a vm. kórház igazgató főorvosi állása. — Elsőre a vm. főispánja, ideiglenesen Kohn Márk dr. tb. főorvost helyettesítette, — majd ezen állásra, a megtartott pályázat eredményéhez képest, véglegesen Vragassy Lipót dr. nevezte ki. Vragassy Lipót dr. a vm. főorvosi állásról április hó 4-én lemondván, — főispán ur a helyettesítéssel ismét Kohn Márk dr. tb. főorvost bizta meg.

A vm. kórház igazgató főorvosi állása — a törvény és szabályok szerint külön egyénnel lévén betöltendő, — főispán ur ezen állásra, törvény adta jogánál fogva, — az eddigi kórházi orvost Wertheimer Ernő drt helyettesítette, — majd véglegesen kinevezte.

Jelentem továbbá, hogy a közszolgálat érdekében, Sartoriusz István tb. főszolgabíró, Bából Ipolyságra, — Würtzler Vilmos tb. főszolgabíró Ipolyságról Korponára, — és Sipler Dezső tb. főszolgabíró Korponáról Bábba helyeztetett át szolgáltatottak. Sáska Dezső közigazgatási gyakornokot pedig főispán ur a megüresedett árvászéki jegyzői állásra helyettesítette.

Földmivelésügyi miniszter a vm. m.

kir. gazdasági felügyelőség vezetésével — Heinecz Iván m. kir. gazdasági felügyelő katonai szolgálatra történt bevonulása következtében, — Oláh Dezső Nógrád vm. m. kir. gazdasági felügyelőt ideiglenesen megbizta.

Korpona szab. kir. városban a tisztújítás f. évi febr. hó 29-én tartatott meg, — amelyen a törvény rendelkezése szerint magam elnököltem. — A tisztújítás szabályszerűen folytatott le, — s a pályázó hiányában betöltetlenül maradt városi tiszti orvosi állás kivételével, — az összes állásokra a választás megtörtént. A tiszti orvosi állásra új pályázatot hirdettem.

Nyáry Alfonz báró országgyűlési képviselő elhalálozásával megüresedett szalkai választó kerületre nézve, — a képviselő ház elnöke az időközi választást elrendelvé, a vm. központi választmányát f. hó 11-ére hívtam egybe, — amely választmányi ülés lesz hivatva a képviselő választás iránt az intézkedéseket megtenni.

Heregprimás Ó Eminenciájának előterjesztésére, — vallás és közoktatásügyi miniszter úr, — az ipolyzicsény vm. közkórháznál, — egy új helyi káplánság szervezését és ezen állás létesítéséhez a kongrua alap hozzájárulását engedélyezte. Ezen állás szervezésével egy régi hiányon lett segítve, s amely állás létesítése, közkórházunk jó hírének növelésére szolgál. — Az állás szervezése körül nagy érdeme van Oberndorff Hugóné grófnő Öméltóságának, — aki a kápláni fizetés biztosításához egy 9000 koronás alapítvánnyal járult hozzá.

A vallás és közoktatásügyi miniszter az ipolyzicsényi statuskvo izr. hitközségnek, költségvetési hiánya mérséklésére 200 kor. állami segélyt engedélyezett.

Kereskedelemügyi miniszter a Lévá-tól — Bakabányáig illetve Egegig vezetendő h. é. vasút vonal kiépítésére adott előmunkálati engedélyt, további egy év tartamára meghosszabbította és Újpest-ről — Nagymarosig vezetendő villamos üzemi vasút vonalra az előmunkálati engedélyt a Ganz-féle villamossági r. társaságnak megadta.

A földmivelésügyi miniszter Kis Ferenc szobi járási m. kir. állatorvosnak Kevevárára történt kirendelése folytán, a szobi járási állatorvosi teendőket ellátásával Horváth Zsigmond parkányi járási m. kir. állatorvost bizta meg.

A honvédelmi miniszter intézkedései folytán katonai szolgálatra bevonultak: az 1873—97 évben született népfelkelésre kötelezett és bemutató szemlén alkalmazottnak talált egyének m. évi nov. hó 3-án és részben december 6-án, — az 1870—72. évi születésűek f. évi febr. 28-án, — az 1865—67 években születettek március hó 3-án az 1868—69 években születettek április hó 5-én.

Közélelmezés.

A vármegye közellátására vonatkozólag jelentem, — hogy a belügyminiszter a gabona készleteknek feltárását és rekvirálását elrendelte. — Az ezzel való eljárás egyöntetűvé tétele végett f. évi február hó 16-án Budapesten a belügyminiszteriumban értekezletet tartott, — amelyen a behívott törvényhatóságok főispánjai, — alispánjai, — a városok polgármesterei és a szakelődők vettek részt. — Vármegyénk részéről megjelent Ivánka István főispán úr Öméltósága, — valamint megjelentem én és Herczegh József dr. szakelődő. — Az értekezlet szellemében tettem meg ezen kérdésben az intézkedéseket és pedig akképen, hogy a közönségnek a legmesszebb menő határig nyújtott mód arra, hogy fölszemes készleteit büntetés elkerülésével bejelenthesse.

A hatósági rekvizitorok működésüket március hó közepén kezdték meg, — az

általuk április hó 10-ig feltárt gabona készletek 2223 métermázsát tesznek.

A hatósági liszt ellátás mindaddig akadálytalanul bonyolított le s remélhető, hogy az új termésig nem is fogunk hiányt szenvedni. — bár március óta már csak a H. T. R. közvetítésével kapja s osztja el hatóságom a lisztet s az ellátás ilyen módja mellett kisebb hézagok elkerülhetők nem lesznek.

A hatósági élelmezési ügy pénzügyi részének lebonyolítása az Ipolysági Takarékpénztár úján folyószámla hitel igénybevételeivel történik.

Az állapot f. é. április hó 10-én:

Követel 789429 K. 15 f.

Tartozik 781685 K. 96 f.

Egyenleg 7743 K. 19 f.

A befizetések tehát rendszeren rövid idő alatt befolyznak.

A földmivelésügyi kormány a vármegye szükségletének fedezésére egyelőre 150 métermázsza rézgálicot helyezett kilátásba. Ezen mennyiség a községek közt a művelés alatt álló szőlőterületek nagysága arányában fog felosztani.

Mint hogy azonban a vármegye minimális rézgálic szükséglete 350 métermázsát tesz, — ez uton is kell hívnom az érdekelt közönséget, hogy rézgálic szükségletét magán uton beszerezni igyekezzenek.

A gazdasági bizottság.

A tavaszi gazdasági munkák biztosítása végett már a tél vége felé intézkedtem, hogy a községi gazdasági intéző bizottságok, minden községben újra szerveztesse és működésüket megkezdjék, a járási hatóságokat pedig utasítottam, hogy a gazdasági bizottságok működését ellenőrizzék és működésükben támogassák.

A már múlt évben megalapított központi gazdasági bizottságot saját hatáskörömbe kibővítettem és a teendő intézkedések megvitatása végett február hó 24-ére ülésre meghívtam. A központi gazdasági bizottság ezen ülése igen élénk részvétel mellett tartatott meg s nem egy kiváló értékű eszme képezte megvitatás tárgyát.

A központi gazdasági bizottság határozataihoz képest, — újból felhívtam a járási hatóságokat, — községi előjáróságokat és községi gazdasági bizottságokat, hogy a termés biztosítása iránt, az egyidejűleg megadott utasításokhoz képest a legmesszebb menő tevékenységet fejtsék ki.

A községi gazdasági bizottságok működése ellen hozzám panaszok nem érkeztek, — azonban több községi bizottság kiváló munkásságáról és tevékenységüknek dicséretes eredményéről értesültem. — Ezzel kapcsolatban jelentem, — hogy a kormány és hadvezetőség bölcse intézkedése folytán, — a hadba vonultaknak, — lehetőség szerinti nagy számban való szabadságoltatás engedélyeztetett s hogy egy a szabadságoltak, mint a hazának többi itthon levő fiai is, — hazafiai kötelességüknek eleget tettek, — legjobban bizonyítja, az eredmény, melyet munkájukkal elértek s melynek hála, a tavasz elején még igen elmaradt gazdasági munkák legfontosabb része, ma már majdnem mindenütt a befejezéshez közel áll.

A kormány intézkedése folytán vármegyénk nézve a hadifogoly kontingens 2800 főben állapított meg; — amelyből vármegyénk területén van eddig, a legutóljára szállított 250 hadifogollyal együtt 2300 fő; — igényünk volna tehát még 500 hadifogolyra, — amelyekre azonban, a foglyok nagymérvű igénybevétele folytán, — a katonai parancsnokság értesítése szerint csak későbbi időben számíthatunk.

Utalványoztatott ezenkívül gazdasági célokra a vármegyei gazdabizottság rendelkezésére 117 kincstári ló, — melyek a járási főszolgabíráknak adattak ki, — azon utasítással, hogy azon gazdaságokban he-

lyezzék el, — ahol annak szükségét legindokoltabbnak találják.

Nagyobb számban kérettek és érkeztek 20-as katonai munkás csoportok is.

A honvédelmi miniszter intézkedése folytán, — a hadifogoly katonai munkás csoport és kincstári ló ügyek pontos és szak-szerű kezelése végett a vm. gazdabizottság mellé beosztott Vízzy Ákos százados, — akinek ügybuzgó és lelkiismeretes működése, — a gazdaközönség érdekeit hathatósan támogatja.

Tanügy.

A tanügyi adminisztráció terén jelentem, hogy a háborús állapot következtében a tanügy még mindig szenved s a tanítás csakis helyenkint folyik a rendes mederben. A vármegye kir. tanfelügyelőjének a legmesszebbmenő igyekezete dacára még mindig vannak olyan iskolák, ahol a tanítás a folyó tanévben is szünetelt. Le-küzdhetetlen akadályok folytán sok helyen hézagos a tanítás s a tanítási eredmény is a mai rendkívüli időhöz mért, ami nem a tanítók buzgalmán, hanem módfeletti tulterhelésen alapszik. 205 férfi tanítónk közül még ma is 67 teljesít tényleges katonai szolgálatot, illetve ennyi van távol hazulról, 20 szabadságot tartott, 67 felmentést nyert és 51 alkalmatlan a katonai szolgálatra, illetve 50 éven felüli. 7 tanítói állás üresedésben van s 21 tanteremben egyáltalán nem volt tanítás. A helyzetet leginkább az nehezíti meg, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő számú és képesítésű helyettes tanerő.

Az 1913. évi XVI. t. c. 28. §-a alapján Gyürky Bertalan leszenyei rk. tanító részesült a vallás és közokt. m. kir. miniszter részéről 600 korona személyi pótlékban.

Fegyelmi vizsgálat az elmúlt félévben egy tanító ellen sem indított.

A 20 %-os drágasági háborús segély az összes állami és nem állami tanítók, tanítónők és óvónők részére folyósítva lett.

Az iskolalátogatások a lehetőséghez képest rendes moderben folytak.

A háborús viszonyokra való tekintettel a VI. oszt. fiú tanulók záróvizsgái a folyó iskolai évben is a szokottnál korábban tartattak meg, hogy a nagyobb gyermekek a mezőgazdasági munkáknál akadálytalanul segédkezhessenek.

A vallás és közoktatásügyi miniszter ajándékaiként vármegyénk legtöbb iskolája megkapta a történelmi oktatáshoz szükséges szemléltető faliképeket.

Közegészségügy.

A közegészségügyet illetőleg jelentem, hogy az elmúlt fél évben az egészségügyi állapot kielégítő volt. A járványos betegségek közül előfordult hólyagos himlő Ipolydamásdon 5 megbetegedéssel. Az egész község lakossága himlő ellen védve lett.

Vörheny 102 megbetegedéssel és 8 halálalozással, kanyaró 280 megbetegedéssel, ronsoló toroklob 24 megbetegedéssel és 4 halálalozással, hasihagymáz 9 megbetegedéssel és 1 halálalozással és hökhurut 25 megbetegedéssel. A halálalozási arányszám csekély volt, a hatóságok a járványok elfojtására előírt összes rendelkezéseket szigorúan végrehajtották és ennek köszönhető, hogy a járványos betegségek járványokká nem fejlődtek.

Orvosrendőri hullaszemle volt 3, orvos-törvényszéki hullaboncolat volt 4, veszett ebmarás volt 25, mindannyian a bpesti Pasteurba küldettek. Az ipolysági köz-kórházban volt augusztus hó 31-ikén 208 beteg. Ezen időtől március hó 31-ikéig fölvetetett 607 összesen 815. Ezek közül elboesajtatott 640 és ápolás alatt maradt március hó 31-ikén 175 beteg. Ezen idő-közben az ápolási napok száma 30393 volt.

Allategészségügy.

Az allategészségügyi állapot az elmúlt félévben általában kielégítő volt, a meny-nyiben nagyobb járvány nem fordult elő. A haretérről illetve katonai lókörházakból származó selejtezett lovak itt-ott ugyan behurcolták a rühkört, de a betegség hely-hez kötése mindenütt sikerült.

A vármegyébe beosztott m. kir. állatorvosok nagy része be van vonulva, utóbb pedig a vámosmikolai járási m. kir. állatorvos is Kevevárára rendeltetett, úgy hogy az állatorvosi létszám annyira megnőtt, hogy a rendes létszám (1 törvényhatósági m. kir. állatorvos és 7 járási m. kir. állatorvos) helyett jelenleg az egész vármegyében az allategészségügyi szolgálattal a törvényhatósági m. kir. állatorvoson kívül csupán 2 (két) járási m. kir. állatorvos látja el.

Az egyes állati megbetegedések közül megállapítást nyert *lépfene* 17 községben, *veszttség* 10, ragályos száj- és körömfájás 13, *lőrühkór* 3 és *sertésvész* 4 községben.

A felsorolt betegségek felléptekor az óvintézkedések mindenütt azonnal elrendeltettek, a veszett- és veszettgyanus állatok által megmart egyének pedig azonnal a budapesti Pasteur intézetbe küldettek.

Közütak.

A közütak hálózatában a múlt évi őszi közgyűlés óta változás nem történt. A nagycsalomja—dejtári közütnak a törvényhatósági közütak közé való fölvetését megállapító 72. M. B. 1915. számú vég-határozatot a Kereskedelemügyi Minister 69. 586. I. B. 1915. számú rendelettel jóváhagyta.

A közütakat ellátó műszaki és kezelő-személyzetben változás nem fordult elő. Az utmestereknek ez idő szerint nyugdíjazás és elhalálozás folytán az ipolynyéki és báti járási utmesterei állás üresedésben van; és azok teendőit ideiglenesen a központban alkalmazott utmester látja el.

Az utkaparók jelenlegi betöltött létszáma 49; a kiből 26 a haretéren teljesít szolgálatot. A haretéren lévő 26 utkaparó a szükséghez képest 6 állandó napszámossal helyettesítettek.

Egyrészt a háborús állapot, másrészt pedig az elmúlt és mintegy féléven tartó folytonos esős időjárás, párosulva helyenként a fokozott gazdasági forgalommal köz-utaink állapotára rendkívül békítőlag hatott; sőt helyenként egyes utszakok majdnem járhatatlanná váltak.

Már a háboru 1914. első évében is elő-irányzott kavicsmennyiség több helyen nem volt kiszállítható, a második 1915. évben pedig a kavicsnak csak mint egy 1/3 részét lehetett kiszállítani illetve beagyaztatni.

A majdnem járhatatlanná vált egyes ut-részek ideiglenes helyreállítására sürgősen intézkedtem; a folyó évre szükséges kavics-mennyiségnek legnagyobb része kézi és igás-erő hiányában a helyi kőbányákból nem lévén beszerezhető, az nagyobb közüző telepekből lett megrendelve és annak vasúti szállítása már helyenként meg is kezdett.

Említésre méltó műtárgyépítkezések nem történtek csakis helyenként javítási természetű munkák.

Közgazdaság.

Közgazdasági viszonyaink az elmúlt félévben kedvezőtlennek mondható. — Az abnormis időjárás következtében ugy a gabonaneműek mint a kapás és takarmány neműek termés mennyiségében és kvalitásában gyenge eredményt mutattak. A gazdasági tudósítók jelentései és a felügyelő-ség tapasztalatai alapján a termés eredmény a következő volt k. holdankint. Buza 5.5 q. rozs 5.1 q. árpa 5.9 q. zab 5.8 q. tengeri 9.2 q. burgonya 45 q. cukorrépa 115 q. A szokatlanul enyhe tél állandó esőzések

kiséretében az őszi gazdasági munkálatokat felettébb hátráltatta. Az esőzések következtében átáztatott földeken a trágyázás nem volt teljesíthető épugy a szántás sem. — A vetetlen területek száma a bejelentett kimutatások alapján 40—60% volt, mely terület a nagymérvben megfoglyakozott kézi- és fogaterő dacára is számbavehetetlen mennyiségre redukálódott, ami nagyrésztben a községi mezőgazdasági munkás bizottság ügybuzgóságának és áldozat készségének köszönhető. — Az őszi vetések kitünőknek mondhatók, sőt jobb talajokon bujnak is.

A tavaszi vetések február hó végén már kezdetét vették s március hó vége táján a gabonaneműek vetése már jó részt befejezést is nyertek. — A korábban elvetettek kitünően csiráztak, eredményesen fejlődnek.

Állattenyésztés terén különösebb mozzanat nem fordult elő. Örömmel jelenthetem, hogy állattenyésztésünkben a depekoráció közel sem oly nagy mérvű mint ezt előre gondolni lehetett volna; a szarvasmarha állományánál a csökkenés legfeljebb 3—5 %-ra tehető. Legnagyobb csökkenés a ló. sertés és juh állományánál volt tapasztalható, Lovaknál a többszöri fogatszolgáltatás, sertéseknél és juhoknál a sertésvész, illetőleg a mételegkór voltak a csökkenés főbb okai.

A garam—ipolymienti angol fajta lótenyészési kerület megalakítása céljából földmívelésügyi miniszter f. évi január hó 28-án Podmaniczky Gyula dr. min. tanácsos elnökle alatt Nyitrára értekezletet hívott egybe, amelyen vármegyénket Wilczek Vilmos dr. a lótenyészési bizottság elnöke és Toldy Zsigmond a Hont vm. gazdasági egyet titkára, — képviselték. Ez értekezleten a lótenyészési kerület alapszabályai megalapítottak, — amelyek szerint az Ipolysági, — Ipolynyéki, — Szobi és Vámosmikolai járások az angol fél vér, — a korponai és báti járásoka lipiczai fajtu tenyészési kerületbe osztattak be.

Közbiztosság.

A közbiztossági állapotokra vonatkozólag jelentem, hogy a csendőr kerületi parancsnokság által közölt, s a vm. területén elhelyezett csendőrségek közbiztossági tevékenységéről szóló kimutatások szerint a lefolyt félévben előfordult: 1 felségsértés, 3 a király, a királyi ház tagjának bántalmazása megsértése, — 4 hatóságok s hatósági közegek elleni erőszak, — 2 alkotmány, törvényhatóságok és hatósági közegek elleni izgatás, — 1 vallás és annak szabad gyakorlata elleni büntett és vétség, — 4 szemérem elleni büntettek és vétségek, — 34 rágalmozás és beesületsértés, — 17 ember élete elleni büntettek és vétségek, — 49 testi sértés, 2 közegészség elleni büntettek vétségek, 14 magánlak megsértése magánszemélyek által, — 390 lopás, — 5 rablás és zsarolás, — 33 sikkasztás, zártörés és hűtlen kezelés, — 15 jogtalan elsajátítás, 46 orgazdaság és bűnpártolás, — 16 csalás, — 6 csalárd és vétkes bukás, — 14 más vagyonának megrongálása, 33 gyujtogatás, tüzokozás, — 4 vízáradás okozása, — 1 foglyok megszöktetése, — 7 fegyveres erő elleni büntettek és vétségek, — 1 hivatali és ügyvédi büntettek és vétségek, — 92 egyéb törvénybe ütköző büntettek és vétségek, — 42 kir. járásbíróhatáskörébe utalt kihágások, — 483 közigazg. hatáskörébe utalt kihágás.

Midőn az elmúlt fél év főbb eseményeit ezekben röviden összefoglalva bejelenteni szerencsém volt, kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy jelentésemet tudomásul venni s a vm. tiszti karát jóindulatában továbbra is részesíteni méltó-tassék.

Ipolyság, 1916. április 10.

Somogyi Béla
alispán.

A vármegye szíve.

A sebesült katonáknak.

Az elemi isk. hadikórházhoz legutóbb beérkezett adományok kimutatása következő:

Egy katona mamája 1 liter bor.
Nagyvásár gyűjtés 2.22 K pénz 1 kosár zöldség, 1 kosár alma, 110 drb. tojás, hagyma, aszalt gyümölcs, dió.
Wilheim Károly dr. 20 kor.
Okolicsányi Tibor dr. zászlós 100 szivar.
Ivánka Lászlóné 200 cigareta,
Hontszántói magyar leányok 50 drb. fehérnemű átvitása.
Sala Imréné Palást 10 drb. tojás.
Kottra János máv. pálya felvigyázó 1 kgr. méz.
Vámos Béla dr. 18 liter bor.
Ivánka István főispán 10 kor.

A Vörös Kereszt Egyesületnek.

A Vörös Kereszt Egyesület vezetősége a Vörös Kereszt Egylet részére újabban befolyt adományokat következőkben számolja el:

Kohn Ignác Garamkövesd	K 50.—
Bozókai helyi bizottság gyűjtése	" 68.—
Jamriska utján Snkovkin Burov Janos Apafalva	" 10.—
Hontmegyei Népbank Részvénytársaság	" 30.—
Dániel Jánosné Gyűjtés	" 10.—

A hétről.

április 21.

— **A Husvét a templomban.** A husvéti ünnepi ájtatosságok sorrendje az ipolysági r. kat. templomban a következő:

Nagyszombatán 1/4 8 órakor víz—lüz—husvéti gyertya és keresztkenesztelés, utána szentmise, ezután szentségkítétel.

A föltámadási körmenet 1/2 7 órakor lesz.

Husvétvasárnapon 8 órakor eszöndes mise, 10 órakor szent beszéd és szentséges mise; d. u. 3 órakor vecsernye.

Husvéthétén 8 órakor eszöndes mise 10 órakor szent beszéd és szent mise, d. u. 3 órakor litánia.

— **Zenés mise.** Husvét hétfőjén a 8-órás misén a róm. kat. templomban Kovács *Sebestény* Mici Adams „Ave Mária”-ját és *Gounod* „Ave Verum Corpus”-át fogja énekelni Kovács *Nessy* és *Biri* és *Boda* Béla hegedű és *Czervinka* Henrik orgonakísérete mellett.

— **Tisza István gróf levele.** A szalkai kerület nemzeti munkapártja tudvalevőleg *Ivánka* Lászlót jelölő gyűléséből Tisza István gróf miniszterelnököt is táviratilag üdvözölte. Erre a táviratra Tisza István gróf Bolgár János, a megyei nemzeti munkapárt elnökéhez következő levelet intézte:

Igen tisztelt Pártelnök úr!

Szives értesítését és a jelölő közönség üdvözlését hálással megköszönve az ipolyszalkai választókerület munkapártját és *érdemes jelöltjét teljes szívemből üdvözölöm.*

Igaz tisztelettel vagyok

őszinte hive

Tisza.

— **Tavaszi közgyűlés.** Vármegyénk főispánja, mint már jelentettük, vármegyénk törvényhatóságának rendes tavaszi közgyűlését e hó 28-ik napjának d. e. 10 órájára tűzte ki. A tárgysor 135 pontból áll, melynek előkészítése végett az állandó választmány e hó 27-én reggel 9 órakor ül össze.

— **A kir. táblai elnök Ipolyságon.** *Juhász* Andor dr. a budapesti kir. ítélőtábla elnöke négy napon át Ipolyságon időzött, mely idő alatt a kir. törvényszéknél az előirt ügyrendi vizsgálatot tartotta meg. A vizsgálat eredményeként a tapasztaltak fölött eljes elismerését fejezte ki.

— **A Vöröskereszt közgyűlése.** A magyar szent korona országai Vörös-kereszt Egyletének hontvármegyei választmánya rendes közgyűlést *Ivánka* István elnök és *Oberndorff* Hugóné grófné női társelnök elnöklése mellett e hó 30-ik napján d. e. 11 órakor a vármegye székház nagytermében tartja meg. A közgyűlés tárgysora: 1. Elnöki megnyitó. 2. A királyi biztos leirata a választmány vezetősége — orvosai — és betegápolónői egyes tagjainak kiténtetése tárgyában. 3. Főorvos választása. 4. Titkari jelentés az 1915. évről és a választmány működéséről szóló éves jelentés megállapítása. 5. Az 1915. évi zárszámadások felülvizsgálata, jóváhagyása, a felmentés megadása és a központba be-zolgáltatandó hányad megállapítása. 6. Az 1916. évi költségvetési előirányzat megállapítása. 7. Az elnökség miut végrehajtó bizottság előterjesztése a választmány által fentartott kiegészítő korházak beszünntetése tárgyában. 8. Időközben beérkezett ügyek és esetleges indítványok. — *Kappstein* Károly berlini akadémiai festőművész a választmánynak 9 drb képet ajándékozott, melyeket a közgyűlés után a választmány pénztára javára elárvereznek.

— **Kinevezés a harctéren.** *Breznay* Jenő műgye temi hallgató — *Breznay* János ipolyszakálói állomási előjáró fia ki az olasz harctéren a m. kir. 20. szu. honvéd tábort tarackos ezrednél teljesít rajvonal megfigyelő szolgálatot — eredményes megfigyeléséért soronkívül hadapróddá nevezték ki.

— **A vármegye zárszámadásai.** Az 1915. év kezeléséről szóló törvényhatósági zárszámadások, az e hó 12-ik napján tartott állandó választmányi ülésben letárgyaltván, azok a vonatkozó számvevőségi jelentéssel és határozati javaslatokkal együtt az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség helyiségeiben a hivatalos órák ideje alatt e hó 12-ik napjától egész 26-ik napjáig terjedő 15 napi határidő alatt közszemlére vannak kitéve. Azok ellen a fentjelzett határidő alatt a vármegye minden egyes adófizetője észrevételeit megteheti és azt az e hó 28. napján tartandó tavaszi rendes közgyűlést megelőző állandó választmány ülésében beadhathja.

— **A tanügy köréből.** *Jankovich* Béla dr. vallás és közoktatástügyi m. kir. miniszter *Skoff* Gyula alsóalmási r. kat. tanítót a III. fizetési osztály 3-ik — *Tyápay* Emil szénavári r. kat. tanítót a III. fizetési osztály 2. fokozatába léptette elő és részükre a megfelelő államségi segélyt folyósította.

— **A 18 évesek sorozása.** Az 1898. évben született népfölkelésre kötelezettek bemutatása, illetőleg állítása vármegyénk területén a járási székhelyeken és pedig Szobon e hó 20-án, Vámosmikolán, e hó 26-án Ipolynyéken e hó 27-én Ipolyságon e hó 28 és 29-én, Korponán e hó 30-án lesz megtartva. A bizottság katonai tagjai *Peterdy* László m. kir. honvéd alezredes és *Záborszky* Gyula m. kir. tartalékos honvédhadnagy.

— **Kovács S. Endre dr. emléksobrára.** A Kovács S. Endre dr. emlékszóbor alapja javára újabban beérkezett adományokat *Martsán* Béla a Vörös Kereszt Egylet pénztárosa alábbiakban mutatja ki.

Főispáni hivatal ivén <i>Wertheimer</i> Ernő dr. ig. főorvos és <i>Matuska</i> Adolf kórházi gondnok gyűjtése	K 62.70
<i>Keviczky</i> Dániel dr.	K 20.—
<i>Horváth</i> Sándor	K 10.—
	K 92.70
Eddig kimutatott gyűjtés eredménye	K 4764.90
Összesen	K 4857.60

— **Iskolai Kárpát ünnep.** Mint már jelezttük, az ipolysági állami főgimnázium és állami polgári leányiskola május 1. délelőtt fél 11 órakor a megyeház dísztermében az orosz dulások által elpusztult kárpáti falvak felépítésére ünnepet rendez; az ünnepség műsora következő:

1. Szózat. Énekli a vegyeskar.
2. *Kökény* László: Határszéli kis gyermek panasza. Szavalja *Polgár* Lilli I. o. t.
3. *Móra* Ferenc: A háborus gyermekszobából. Szavalja *Péter* Margit II. o. t.
4. *Die Wacht am Rhein.* Énekli a vegyeskar.
5. *Farkas* Imre: A Kárpátok öre. Szavalja *Ettenberger* Mária III. o. t.
6. *Varga* Gyula: Fiamnak. Szavalja *Valasek* József II. o. t.
7. *Várad* Antal: Imádkozik a király. Melodráma szavalja *Hederváry* Piroška IV. o. t. zongorán kíséri *Hirschberg* Anna IV. o. t.
8. *György* Vilmos: Csak várja, egyre várja őt. Szavalja *Weisz* Adél IV. o. t.
9. *Szavay* Gyula: Hírnök. Szavalja *Barczán* Aranka IV. o. t.
10. *Katonadalok* Énekli a vegyeskar, A szólórész *Hercsuti* Ilona IV. o. t. és *Bulla* Margit III. o. t.
11. *Beszéd*, mondja *Barczán* Endre főgimn. igazgató.
12. *Kozma* Andor: Carthagói harangok. Melodráma szavalja *Kovács* S. Endre IV. o. t. zongorán kíséri *Gálósi* Dalma IV. o. t.
13. *Szavay* Zoltán: Imádság. Szavalja *Jagasics* Pál II. o. t.
14. *Himnusz.* Énekli a vegyeskar.

Belépő díj személyenként: I—VI. sor 2 K, a többi sorok 1 K. Jegyek előre váltathatók *Polgár* Ignác főtéri könyvkereskedésében. Tekintettel a nemes hazafias célra, felülfizetéseket köszönettel fogad a két intézet igazgatóság.

— **Házasság.** Királylehotai *Lehotzky* Károly hontvármegyei körjegyző e hó 24-én köt házasságot keviczi *Keviczky* Lenkével. *Keviczky* János földbirtokos leányával Bábán.

— **Ipolyság hadikölcsönjegyzése.** Ipolyság nagyközség mint erkölcsi testület előjárósága újból a IV-ik hadikölcsönre a mai napon 50.000 korona összeget jegyeztet. Ezen újabb hadikölcsönrel tanúsított határtalan áldozat készségét vármegyénk minden nagyobb közsege elé követésre méltó nemes példaként állítjuk.

— **Halálozás.** *Bihari* *Méhes* József nagycsalomjai földbirtokos neje sz. szentmiklósi és óvári *Pongrácz* *Eszter* életének 59. évében Budapesten elhunyt. Temetése nagy részvétellel az ev. vallás szertartása szerint Nagycsalomján ment végbe.

— **Felsőrasztkai és stvarozyjai Matuska** *Juliska* e hó 20-án életének 23-ik évében Ipolyságon meghalt. Az élete legszebb virulásában letört halottban özv. *Forster* *Frigyesné* *Matuska* *Giza* volt vármegyei főjegyző özvegye és *Matuska* *Adolf* kórházi gondnok unokahugukat gyászolják.

— **Az alkalmatlanok új sorozása.** A hivatalos lap szerdai száma rendeletet közöl az 1866—1897. évig bezárólag terjedő időben született, eddig alkalmatlanokk talált, vagy a tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk miatt elbocsátott népfölkelésre kötelezettek újból való összeírásáról, pótszemléjéről és behívásáról. A rendelet szerint az 1866. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időben született összes népfölkelésre kötelezettek, ha eddig a szemléken alkalmatlanoknak találtak, vagy alkalmatlanságuk miatt a tényleges szolgálatból elbocsátották őket, valamint a népfölkelési tényleges szolgálat alól meghatározott, vagy bizonytalan időre felmentett összes népfölkelésre kötelezettek, vagy akik eddig nem jelentek meg szemlén, ezek közül az 1864. évi születésű egyének is, kötelesek összeírás céljából jelentkezni. Nem tartoznak jelentkezni a tartalékos, a szolgálaton kívüli viszonyban levő és a nyugdíjas katonai havidíjasok, feltéve hogy rangjukat megtartották. Az összeírt népfölkelésre kötelezettek közül az 1897—1878. évi születésűekre nézve a bemutató pótszemlék ez évi május 16-tól június 24-ig, az 1877—1866. évi születésűekre nézve pedig ez évi augusztus 21-től szeptember 12-ig terjedő időben lesznek. Nem tartoznak megjelenni a pótszemlén azok, a kiknek valamelyik végtagjuk hiányzik, a kik mindkét szemükre vakok; hasonló okok: a siketnémáság, a hülyeség, a biróilag kimondott téboiyodottság, örültség, vagy gyengeelméjűség, egyéb elmebetegségek, vagy a kiket annak idején a sorozáskor törölték. Nem tartoznak megjelenni: a kiket felülvizsgáltatá-

suk alkalmával mindennemű népfelkélési szolgálatra alkalmatlannak nyilvánítottak és ezt igazolni tudják, a hadsereg, illetőleg a honvédség nyilvántartásában álló és rokkantsági nyugdíjjal ellátott egyének és a kik a háboruban történt megsebesülésük folytán felülvizsgálat után 1916. április 1-e után a tényleges szolgálatból elbocsátottak. Részletesen intézkedik a rendelet azokról is, a kik a pótszemlén való megjelenés alól foglalkozásuk alapján vannak felmentve. Ilyenek a pénzügyőrök, a vasutasok, a postások, a kő-zenbányák munkásai, a hajózási vállalatok forgalmi szolgálatot teljesítő alkalmazottai, a hadiszolgálatot teljesítő egyének, a háárrendőrök, azok a népfelkérésre kötelezett egyének, a kik a népfelkélési szolgálat alól már névszerint fel vannak mentve, a lelkészek, az orvosok és a nyugdíjas katonai havidíjasok. Illetékes helyről jelentik, hogy az 1866-1897. évi születésű népfelkérésre kötelezettek bemutatató pótszemlén alkalmatlannak talált egyéneket előreláthatóan csak az aratási munkák befejezése után fogják népfelkélési fegyveres szolgálatra behívni. A népfelkérés második osztályába tartozó egyéneket az eddig is követeit eljárásához képest egyelőre csak az ország belső részében és a hadtápkörletben jelenleg szolgálatot teljesítő fiatalok és arcvonalbeli szolgálatra alkalmas egyének felváltására fogják alkalmazni.

— **Megjutalmazott tanítók.** Somogyi Béla cs. és kir. kamarás alispán az Ipolysági Takarékpénztár által a magyar nyelv tanítása körül sikeres eredményt elért két tótajku községbeli tanító részére adományozott 100 koronát, a kir. tanfelügyelő meghallgatásával, Csehák Katalin eskóci rk. és Figuly János nemesvarbóki ág. evang. tanítóknak egyenlő arányban ítélte oda.

— **A fölmentettek ellenőrzése.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy mindazok a népfelkérésre kötelezettek, akik az 1865. évi január elseje és az 1898. évi december harmincegyediké között születettek és akiket a népfelkélési tényleges szolgálat alól fölmentettek, a lakóhelyük szerint illetékes előjáróság előtt jelentkezzenek összeírásuk és felmentésük igazolására végett f. évi május 4-ike és 12-ike közötti időben. Jelentkeznie kell minden fölgentett népfelkérésre kötelezetteknek, akár ki-kepzett A) alosztályu (tiszt, vagy legénységi állományu), akár ki nem képzett B) alosztályu, még pedig minden esetben, ha bevonulása előtt, alatt, vagy után mentették föl és ez a fölmentés meghatározott, vagy bizonytalan időre szól, továbbá azoknak is, akiket annak idején már fölmentettek a bemutatató szemlén való megjelenés kötelezettsége alól. A fölmentettek igazolni kötelesek felmentésüket és azt, hogy jelenleg is főnállanak azok a viszonyok, amelyek a fölmentést annak idején megokolták. Ez az igazolás a következőképpen történik: A hadsereg részére dolgozó vállalatoknál, amelyeknek katonai vezetője, vagy munkásosztály-paranesnoka van, e paranesnok által kiállított igazolvánnyal. Más olyan vállalatoknál, amelyek a hadsereg részére dolgoznak, vagy üzemművel közölt szolgálnak, a népfelkérésre kötelezettek a vállalat vezetősége kiállított és felmentett egyén lakása szerint illetékes községi előjáróság által látamozott igazolvánnyal tartoznak bizonyítani, hogy az illető vállalatnál dolgoznak. Az önálló iparosok és vállalkozók felmentésének jogcímét a községi előjáróság igazolja. Az egyéb vállalatoknál, magán- vagy közölt szolgáló társulatoknál alkalmazott egyének az illető vállalat, egyesület vagy társulat vezetősége által kiállított és fölmentett egyén lakhelye szerint illetékes községi előjáróság által látamozott bizonyítvánnyal kötelesek jogcímük fennállását igazolni. A közszolgálatban alkalmazottak, valamint az önálló mezőgazdák, föld és szőlő-birtokosok és azok alkalmazottai, a kik összeírás céljából szintén jelentkezni tartoznak, jogcímük fennállását csupán a népfelkélési igazolványi lapjuk

hátlapjára vezetett záradékolással igazolják. A fölmentettek nyilvántartására nézve az előző pótszemlén szerkesztett külön névjegyzék használandó fel. Azokat akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, tizenöt napig terjedhető elzárással és 200 koronaig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

— **Az iskolák és a hadikölesön.** A negyedik hadikölesön sikere érdekében a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett az összes iskolákhoz. A rendeletben a következőket mondja a miniszter: „Most, amedőn a negyedik hadikölesön kibocsátásának ideje elérkezett — bár a legnagyobb mértékben meg vagyok győződve arról, hogy a hadviselés költségeire szükséges anyagi erő kölesön alakjában, sokkal nagyobb összegben fog rendelkezésre bocsátatni, mint az eddigi kölesönöknél történt — teljes bizalommal fordulok hazánk minden tanárához és tanítójához, mint a nemzeti eszme és a hazaszeretet lelkes apoloiohoz és munkálóihoz, hogy e kölesönök minél nagyobb, anyagi erőnk teljességét igazoló sikeréhez úgy szóval, mint tettekkel hozzájáruljanak. Felhívom ezért Cimet, hogy a vezetése alatt álló tanintézet tanarait, tanítóit saját példájával is buzdítsa arra, hogy tehetségükhöz képest vegyenek részt a hadikölesön jegyzésében is, de különösen a vezetésükre bizott tanulóifjúságot, valamint tanítványaik után azok szüleit és hozzátartozóit is buzdítsak arra, hogy minél nagyobb-mértvű és széleskörű hadikölesön-jegyzés által tettekben tegyenek beszedes bizony-ságot áldozatkész hazaszeretetről. Hívjak fel a tanárok és tanítók a tanulóifjúságot, hogy megtakarított filéreiket a haza javára kölesönképpen ajánlják fel, hogy a nagy leszámolásnál, amikor hőseink a csaterekről visszatérnek, emelt fővel mondhassa el kicsiny és nagy egyaránt, hogy maga is meghozta tehetségéhez mert áldozatát, hogy nemcsak maga adta oda megtakarított filérjeit, hanem szüleit hozzátartozóit is a kölesönben való részvételre buzdította.

— **Szerelmi dráma.** Nagymaros-Visegrád állomás III. oszt. várótermében vasárnap este egy 20 év körüli cselédsorban tartozó nő agyonlőtte magát. A lövéstől ruhája is meggyulladt az öngyilkosnak, úgy hogy mire reáakadtak, félig össze volt égve. Személyazonosságát igazoló irás nem volt nála található, azonban több nagymarosi lakos állítása szerint az illető Debreceeni Katalin budapesti cseléd, ki pár év előtt Nagymaroson is szolgált. Szerelmes volt egy nagymarosi legénybe, s min hogy a legény szülei nem akartak beleegyezni a házasságkötésbe, nyilván szerelmi bánatában lett öngyilkossá.

— **Új erdei iparvasut.** Somogyi Béla cs. és kir. kamarás alispán Westfried Ernő ledényi földbirtokosnak a Ledény községből Teszér vasuti állomásig vezetendő keskeny vágányu löüzemű erdei iparvasutra az előmunkálati engedelmet megadta.

— **Az állami tisztviselők és a drágaság.** Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének igazgató-választmánya Batt-hyany Tivadar gróf elnökele alatt a napokban tartott ülésében felszólalások történtek a miatt, hogy még mindig nem történik semmi gyökeres kormányi vagy törvényi intézkedés az immár az ipareik-ekre és minden fogyasztási cikkre kiterjedő és 300% körül járó áremelkedésekkel szemben, melyek mellett az engedélyezett havi 20% államsegély nyomtalanul uszik el. Az igazgató-választmány mely a kormány eddigi jóindulatu intézkedéseit hálás köszönettel adózott — s ennek az elnök az ülésen, különösen kiemelve Teleszky János pénzügyminiszter érdemeit, kifejezést is adott — határozati-lag kimondta, hogy már most felterjesztést intéz a kormányhoz az ez év október hónapban megszűnő háborus segélynek folytatólagos és az eddigi 20%-nál magasabb mértékben való engedélyezése iránt.

Ugyancsak felterjesztésben kéri az egyesület a kormánytól az üresedésben lévő állami tisztviselői állások azonnal való betöltését, a státus-viszonyoknak 1917-re esedékes javítását és a már kiszolgált állami tisztviselők közül legalább azoknak mielőbbi nyugalomba helyezését, a kik maguk kérték nyugdíjaztatásukat.

— **Tüz Szokolyahután** Preuszler Arthur uradalmi vezérigazgató kastélya Szokolyahután ismeretlen okból kigyulladt s a melléképületekkel együtt leégett. A kár tetemes, mert a lakás is beégvén a tulajdonos ismert szép agancs gyűjteménye nagyobb részt elpusztult. A kár biztosítás révén megterül.

— **Elítélt gyujtogatók.** Az ipolysági kir. törvényszek mint esküdtbíróság e hó 17-en és 18 án tartotta meg tavaszi ülészakát, melyen két gyujtogatási ügyben ítékezett. E hó 17-én Maczik Pál dacsolami lakos állott a bíróság előtt. A vád ellene az volt, hogy a mostoha fiának két tanyai házát a melléképületekkel együtt, szándékosan felgyujtotta. Vádolt azzal védekezett, hogy az eset véletlenségből történt, amikor lestre mentében befordult a tanyába és rágyujtotta a pipára. A tanyában lévő szalma ugyanis az eldobott gyufától tüzet fogott langratóbbant s így előbb az egyik tanya, majd attól a másik is, leégett. A bizonyítási eljárás során a onban kiderült, hogy pipája akkor vádolttnak nem is volt. Így azután az esküdtek vádolttat bünyösnek mondották ki és e verditk alapján a bíróság egy évi és 6 hónapi börtönbüntetést szabott, de abból a vizsgálati fogságban töltött idővel 2 hónapot és 27 napot kitöltötnek vett. Az ítélet jogerős.

E hó 18 án pedig Czirer József hévmagyarádi lakos állott a bíróság előtt aki két rendbeli gyujtogatás büntetével és még közcsend elleni kihágással is volt vádolva azért, hogy Hévmagyaradon 1915. okt. 5-én éjjel egy 20000 kor. értékű; okt. 12-én éjjel pedig egy 17000 kor. értékű szalmakaziat szándékosan felgyujtott; s ráadásul még további gyujtogatásait is fenyegetőzött. Vádolt a bizonyítékok sulya alatt a gyujtogatásokat önként beismerte azzal, hogy ekkor részeg volt és nem tudta mit tett. Az esküdtek vádolttat a vád szerint mondották ki bünyösnek, aminek alapján ezután a bíróság 12 évi fegyházat és illő mellékbüntetést szabott. A ítéletben a kir. ügyész a védő a vádolt is megnyugodott.

— **Levél a lövészárokból.** Reisz Sándor a Lengyel-szálló főpincérje, ki a mozgósítás óta a harc-téren van, s kit az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a bronz vitézségi és a II. osztályu ezüst éremmel tüntettek ki, hosszabb levelet írt Silberstein Samu a Honti Lapok nyomdavezetőjének, melyből alábbi érdekes részeket közöljük:

... Annyi bizonyos, hogy a lélek nagy változásokon megy keresztül, míg az ember családjától otthonától elszakítva idegen földön áll hazája szolgálatában. De csak a lélek, mert mint alább bebizonyítani fogom, az ember, pláne a magyar ember megmarad a régi modorában, s megtartja a hagyományos kedélyét, bármilyen veszélyes pillanatokban is.

... A mult hetekben történt, azóta az újságok is hírt adtak már arról, hogy az ellenség aknarobantást kísérelt meg ellenünk. Hát ez az aknarobantás egyike a legveszedelmesebb harci eszközöknek mert az ellenség a föld alatt pár méternyire mélységben egészen megközelíti állásainkat és úgy próbál bennünket meglepetésszerűen a levegőbe röpíteni.

Természetes, hogy az ilyen nagy „detonáció” után, az embereink egy pillanatra visszahökölnek, s ezt az időt akarja az ellenség arra kihasználni, hogy a már az éjsötétjében odakuszott csapatával az állásukba betörjön és azt a még esetleg bennlévőkkel együtt elfoglalja. Ez azonban többnyire egyoldalú számítás, mert a mieink már rendesenelőre értesülve szoktak lenni az ilyen szándékokról, s a már előre elkészített ágyuk, géppuskák és gyalogsági fegyverek olyan pusztítást visznek véghez soraikban, hogy bizony már nagyon kevesen térhetnek vissza csapa-

taikhoz, már csak azért sem, mert közben a saját tűzüknek is ki vannak téve. — Hát egy ilyen alkalommal történt, amit most leírni szándékozom. Éppen az én századomhoz tartozó népfelkelő honvéd valahogyan izolálva magára maradt, midőn két előretörő muszka szuronyos puskával megtámadta őt. A mi emberünk sem volt rest, hanem az egyiket lelőtte, míg a másikat ki mar közel lévő szuronyával megszúrta. A megsebesült muszka megijedt, s eldobta fegyverét, ami emberünk pedig gyorsan feltépte az imént még halálos ellenség bluzát, s a nála lévő kötéssel gyorsan bekötötte az erősen vérző sebet ezekkel a szavakkal, *máskor magyar embert ne bántsatok*, elbocsátotta őt. Hát tud-e ellenségeink bármelyike is egy ilyen ember példányt előállítani? Erősen hiszem hogy nem, mert ilyen anyag csak magyar földön születik. De ezt a földet meg is fogjuk védeni.

Saját magamról nem sokat írhatok, ami azt illeti, kivettem részemem mindenből, amit csak a harctér nyújthat. Most távirászt szolgálókat teljesíték, hát ennélfogva valamivel nyugodtabb a helyzetem. A mozgósításkor mint póttartalékos vonultam be, s most örvetető vagyok, hát mint ebből láthatja, a ranglétrán elég gyorsan megálltam. A kiténtésekkel azonban jobban állok, mert van egy II-ik osztályú ezüst, s egy bronz vízfűző éremem. Ha röviden, a háború győzelmes befejezésével, meg kapom még a hadi emlékérmét, melyet hihetőleg minden hadra vonult ember meg fog kapni, akkor aztán igazán nem lesz semmi kívánni valóm, „Adj uram Isten de mindjárt“...

— A szőlőgazdáknak s a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „Peronoszpor“-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat. Utalunk lapunk hatodik oldalán levő hirdetésre.

— A kiviteli tilalom. A magyar királyi kormány az osztrák kormánnyal egyetértőleg több cikk kivitelét és illetőleg átvitelét tiltotta meg. A kiviteli tilalomra vonatkozó újabb rendelet 105 tétel foglal magában s megtiltja többek között a tojás, tej, szalonna, mindennemű ételzsiradék, bors, paprika, burgonya, hagyma, mindennemű fozelék, gyarmataruk, vágó és igás állatok, továbbá szárnyas vad, friss hal, sör, bor, pezsgőbor, kenyér, ketszersült, húskezesítmények kivitelét. Ezen felül tűzfára, épület- és szerszámfára, talpfára, táviró oszlopokra, papirosra, mindennemű bőrre, bőrárra, vasszerszámokra, aranyra, ezüstre (ezüst érmék legfeljebb 20 koronáig) rendeltek el kiviteli tilalmat.

— Lesz török dohány. A dohány ára a háború alatt az egész világon emelkedett s külföldről származó dohánykészítményekhez, ha egyáltalán hozzá lehet jutni, óriási árakat kell fizetni. Ezen állapotot mindenesetre változtatni fog az a körülmény, hogy a Törökországból való dohány és szivarka kivitelére vonatkozó tilalmak hazánkra s szövetségeseinkre nézve megszűntek, ebből természetesen következn fog, hogy ismét kapni fogunk a felsőes illatu török dohányból s az árak se lesznek megfizethetetlenül magasak.

— Gyógyfürdő Varsányban. A Nyáry uradalom Margitmajorja alatt a kanyargó Szikince patak mellett a múlt évben ott elhelyezett 77-ik ezred bőrvízű melegforrásra akadt, mely fölé szerény kis medencét építettek; pár lépéssel tovább pedig egy kis vetkőzés-öltözésre szolgáló bódét. A legutóbb Hontvarsányban állomásozó század parancsnoka Szabó kapitány kapva-kapott a természet nyújtotta meleg fürdőn. A rendelkezésére álló szerény eszközökhöz képest nagyszabású tervet készített s valósított meg. Ma áll a mű s dicséri alkotóját. A régi medence helyett szabályos négyszögben 6 $\frac{1}{2}$ méteres oldalakkal köfalakkal új medence épült. A medence 1 $\frac{1}{2}$ m. mély; fenekét finom, aprószemű, folyami kavics borítja, melyen át bőven bugyborékol a kénhidrogén—szénsav, s bőven ömlik a meleg 28°-os (C) víz. — A víz zsilipen át lebecsátható, s a medence 20—25 perc alatt megtelik. — A medence fölött hatalmas, 14 m. hosszú, 10 m. széles, 3 m. magas köépület áll, lapos, enyhén levő tetővel, s felső, könnyen nyíló, szellőztetésre is szolgáló ablakkal. Az épületben köröskörül padok ruhaakasztók s kályha képezik a berendezést. — Ma már vígan lubickol benne a legénység. — Furással, szakszerű kutatással egész biztosan melegebb vizet is lehetne kapni — vajha a felépült fürdő egy kis Trencsén-Teplícnek vagy Pöstyennek képezne magvát!

— A vas aprópénz. Az állami pénzverőben nagyban verik már az újfajú ércpénzeket, a melyek legközelebb forgalomba kerülnek. A vas huszfilleres valamivel nagyobb lesz az eddigi aikkal pénznel, amennyiben átmérője 20 és fél milliméternyi, hátsó oldalukat pedig az új pénznek a monarkia kis címere fogja díszíteni.

BETEGEK ÉS ROKKANTAK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETETLEN

a hygen, légmentesen elzárható

SZOBA-KLOZETT

Teljesen szagtalan, diszkrét, szék formájában és minden kivitelben kapható.

MINDEN SZOBABAN FELTÜNÉS NÉLKÜL FELÁLLITHATÓ!

HEYDER ÉS KILLIÁN

hygen, légmentesen elzárható szobaklozetek, száraz klozetek, Bidet és betegszállókák különlegességi gyára

Barna vagy fekete bőrpizzával, sármával, porcelán vagy emalt vevérel. Ára csomagolva és bérmentve 70 kor. Párkizatlan és fodor nélkül csak 66 k.

WIEN XVI.,

Paletzgasse 22—24.

Árjegyzék és ismertető ingyen és bérmentve.

— Jótékonycélu magyar állami sorsjáték. Ő es. és királyi Felsőgenek legfelső elhatározása alapján a budapesti m. kir. lottojövedéke igazgatóság minden másfél évben jótékonycélu állami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelmét közlesznu és jótékony célokra fordítják. A budapesti m. kir. lottojövedéke igazgatóság jelenleg a XXXII-ik állami sorsjátékot rendez 475.000 K. készpénz nyereménnyel. A főnyeremény 200.000 K. és még

14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyerési esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXXII-ik jótékonycélu állami sorsjáték támogatására. A huzást visszavonhatlanul f. é. június hó 15-én a lottojövedéke igazgatóság (Budapest, IX, Vámpalota) tartja meg. Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottojövedéke igazgatóságtól (Budapest, IX, Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók a dohányüzemekben, bank és váltó üzletekben, posta, vám-, adóhivatalokban és vasuti állomásokon. A m. kir. lottojövedéke igazgatóság kívánatra bárkinek díjtalanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktervét. Egy sorsjegy ára 4 korona.

Fedák
cipőkrém

1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA

— Richter dr. Horgony-Linimentje. Capisci compos. Helyettesíti a Horgony-Pain-expellert, egy többszörösen bevált házi-szer, mely mint fájdalomcsillapító bedörzsölés közhvény, csusz, meghülés, benulás, csipő-fájás (Ischias), derék fájás, stbnél ezerszeresen bevált. A Horgony-Liniment nagy elterjedése a legjobb bizonyítéka a szer kiválóságának, mely egy háznál se hiányozzon. Különösen olyanoknak ajánlható kik sokat a szabadban tartózkodnak, gyakori időváltásnak és azért meghülésnek vannak kitéve, pl. katonák, gazdák, erdészek, vadászok, földmivesek, halászok, bányászok, tengeren utazók, kivándorlók stb. ugyszintú turistáknak farsztóbb menetelés előtt és után és különösen az összes utazóknak, mivel gyors és biztos segítséget hoz. A harcoknak a harctéren a Horgony-Liniment nélkülözhetetlen (nagyon kényelmes, mint tábori levélnek küldeni.)

Kapható a gyógyszerárakban vagy közvetlenül Dr. Richter az „Arany oroslánhoz“ címzett gyógyszerárában, Prag, I., Elisabethstrasse 5. — Naponkénti szétküldés.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR“ helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor“ évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor“ összetétele kitünő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinek rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor“ kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor“ ab Budapest 2 korona Használati utasítással. 10 kilós postacsomagot utánvét mellett szállít:

! Viszont elárásítóknak engedmény !

a „PERONOSZPOR“ Vezérképviselő Budapest, VII., Danjanics-utca 30. szám.

IRODALOM ÉS ZENE.

(*) *A Vasárnapi Ujság* április 16-iki számának, nagyszámu érdekes harctéri képein kívül még külön érdekességei is vannak: jellemző képek sorozata az entente harcveronalából s az entente hajó-vesztéseinek összeállításai. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regényei, Szöllösi Zsigmond tárcája, Nagy Dénes harctéri novellája. Egyéb közlemények: Hindenburg arcképe és hadvezéri pályájának méltatása s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt kor., Világkróniká-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.). Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

(*) *Az Ország-Világ* 1916. évi 16. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg Szöveg: Heine Henrik (fordító: Naményi László): A német vallástudomány és bölcsészet története (folytatás), Haugh Béla: Lolika, Földváry Ilona: Évfordulóra, Kelemen Viktor: Üzenet, Fülöp Lajos: Levél jön, levél megy, Lengyel Gizella: Gondolatok, Hajós Béla: Igrices énekek a nagy háboruból, Csapó Márta: Egy hang, Faragó Sándor: A hó. stb. Rendes rovatok: Színház, Művészet, Irodalom, Zene, Hírek, Közgazdaság, Sport, Sakk stb. Képek: A holland falu, Henrik porosz herceg Bethmann-Hollweg kancellár Gróf Paar Ede, A kolozsvári amatőr-fényképiállításból (16 kép), Az első tavaszi nap a városligetben, Tavaszi munka, stb. — *Az Ország-Világ* előfizetési ára egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona. Kiadóhivatal: Budapest, V. ker., Hold-utca 7. szám. — Aki az *Ország-Világra* előfizet, teljesen ingyen és bérmentve kapja meg az 1916. évi *Ország-Világ* almanach-ot, ezt a pompás díszművet mely közel száz írónak és művészeknek a munkáját foglalja magában.

(*) *Az Érdekes Ujság husvétii száma* szenzációs tartalommal, összesen 144 oldalon jelent meg. Az ünnepi mellékletek ez alkalommal meg sikerültebbek, mint amilyeneknek idáig szokott a közönség. A husvétii szám külön ingyenes könyvmelléklete ugyanis Mörizs Zsigmond „Pacsirtaszó” című regénykötete, de rendkívüli feltűnést fog kelteni a husvétii gyermekbokréta is, címlapján Partos Pista, az új magyar csodahegedűs képével, száznál több bájos magyar gyermek mélynyomásu arcképét közli. A hatvannyolc oldalas főlap képei közül ki kell emelnünk Etelka főhercegnőt, a trónörökös pár egyetlen leánykáját, aki nek első megfestett portróját mutatja be a magyar és osztrák lapokat megelőzve *Az Érdekes Ujság*. A háboru és a front mögötti élet eseményeiből nagy halottunk, Eötvös Károly utolsó fényképét, az anconai repülő támadás két magyar hőst, Vámos tengerész hadapródot és Molnár repülőmestert, a Róma ellen is induló harangokat, a budapesti tavaszt, a Képzőművészeti Társulat tárlatának nevezetesebb képeit és szobrait közli a lap. Több gyönyörű fotográfián szólal meg ünnepi hangulat husvétünknek szentelődött mindjárt a boríték mélynyomásu képe mely egy fronton készült feltámadási jelent. Közli aztán a lap a krasnojarszki orosz fogolytáborból a budapesti fiúk érdekes husvétii üdvözlését, egy cikke pedig szép illusztrációkkal a mindég ünnepi hangulatu Weimarba vezet, ahol örök a feltámadás, soha sem halnak meg a nagy emberek. A pompásnál pompásabb harctéri felvételek mellett ki kell emelnünk az illusztrált cikkeket, melyek közül az első Kövér Gyula festőművész harctéri mappájából mutat be igen sikerült rajzokat, egy másik Hindenburg

oroszsországi harcainak színhelyét ismerteti egy harmadik pedig a béke fölőjére, a norvég fjordok közé vezet. A husvétii szám szépirodalmi része is külön érdekesség, mert Bíró Lajos háborus regénye mellett csupa katonai írótól közöl ezuttal novellát *Az Érdekes Ujság*, még pedig Berkes Imre, Kertész István Nagy Endre, Székula Jenő, Szép Ernő és Terstyánszky Józsi Jenő elbeszéléseit hozza. Ha felemlítjük még a háborus karikatúra pályázatra érkezett pályamunkákat, a gazdagon illusztrált *Az Asszonyok Érdekes Ujságját*, fogalmat alkothat magának az olvasó arról, hogy milyen dús, érdekes és változatos tartalommal és kiállításban is a husvétii szám. *Az Érdekes Ujság* husvétii számának ára az összes mellékletekkel együtt 50 fillér.

(*) *Dörmögő Dörmötör*, a mackók gyöngye, minden gyermekek öröme, most már nemcsak hogy harcol az olasz harctéren, hanem aviatikus is lett: Milano légi bombázásában szerepelt roppant érdekes kalandok közt, melyeket hétről-hétre megír Sebők Zsigmond a *Jó Pajtás*-ban, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja április 16-iki legújabb számába ezenkívül Benedek Elek irt bájos orosz mesét, Fövényessy János verset, egy cikkben hadi kutyáról szól, Nászai Elza kedves jelenetet mond el, B. Indali Etelka folytatja regényét. Mulatságos móka, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A *Jó Pajtás*-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a *Jó Pajtás* kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) *Hőseink öröme*. A Nap a harctereken és idehaza, a háborus munka otthonában, katonának és polgárnak egyként hű bajtársa, szerető barátja, támogatója: A világháboru egymásra torlódo eseményeiről áttekinthető, világos képet ad és legelsőnek közli a harctéri hivatalos jelentéseket Friss, lelkes, gyors hírszolgálat a harcterekről és a világ sorsát eldöntő események diplomaciai kohójából röpi a diadalog szárnyas hírét, háboru minden mozzanatát a tábornok mellé és polgári munka műhelyeibe. Sövéren várt, örömmel látott vendég A Nap hőseink lövészárkaiban és mindenütt. A Nap előfizetési ára bármely tábori postára negyedévenként 4 korona 50 fillér.

Nagyszerűen bevált a harctéren kisdöknél és általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben
Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. oapsoi compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvegje K — 80, 1-40, 2—
Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlanhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5.
Naponkénti szétküldés.

**Képeslapok és aktképek
Neumannnál kaphatók.**

ORVOSOK
ajánlják, mint legalkalmasabb köhögési szernek
KAISER-féle mell karamellát
a három fenyővel.
Milliók használják
Köhögés
rekedtség, elnyálkásodás, számarhurut, katarus, nyakfájás ellen, továbbá meghülés elleni megóvásra, azért üdvözli minden harcos!
6100 bizonyítvány orvosoktól és magányosoktól bizonyítéka a biztos hatásnak.
Étvágygerjesztő, jóízű bonbonok.
Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ahol ez nincs ott forduljanak direkt
Fr. Kaiser, Bregenz (Vorarlberg)

Olcsó levélpapír!

Nem divatos levélpapírok **dobozban**: fél áron kaphatók:

Neumann Jakab
papirkereskedésében Ipolyságon.

Már mindent hamisítanak!

Gonosz, lelketlen emberek utóbbi időben értéktelen kutyvalékot akarnak *lysoform* helyett a közönség nyakába sózni, ezért tehát csakis eredeti nyolcszögletes zöld üvegben fogadjuk el a *lysoform* fertőtlenítő szert. Győződjünk meg arról, hogy az üveg zárt és sértetlen, hogy oldalába a *lysoform* szó be van préselve és hogy a dugón is *lysoform* szó van beégetve.

A *lysoform*-a legtokéletesebb bevált fertőtlenítő szer, biztosan és gyorsan megsemmisíti a ragályt okozó bacillusokat, nem mérgező, kellemes illatú. Eredeti üvegje I. koronájú, amely gyógytárban vagy drogériában. Egy rendkívül érdekes, neves orvos tollalól származó könyvet, melynek címe: „Egészség és fertőtlenítés” kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

XXXII-ik magyar királyi

jótékony célú államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékony célokra fog fordíthatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475 000 koronára ru. készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

		Továbbá:			
1 főnyer.	— — —	30 000 K készp.	20 nyer. á 20 K	40 000 K készp.	
1 „	— — —	20 000 „	40 „ „ 150	6 000 „	
1 „	— — —	10 000 „	100 „ „ 10	10 000 „	
1 „	— — —	5 000 „	20 „ „ 50	10 000 „	
5 nyer. á 1000 K	5 000	„	250 „ „ 20	5 000 „	
5 „ „ 500	2 500	„	1200 „ „ 10	12 000 „	
10 „ „ 250	2 500	„	14885 nyer. összesen	475 000 K készp.	

Huzas visszavonhatatlanul 1918. évi június hó 15-en.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapestben (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és honvédelmi hivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzemben és vattó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

H

IRDETÉSEKET

és reklámokat

jutányosan közöl

a HONTI LAPOK kiadóhivatala.

NYOMATOTT NEUMANN JAKAB GYORSSAJTOJAN IPOLYSAGON.

Levelek a lövészárokból:

T. gyógyszerész ur! Ugy a magam, mint bajtársaim nevében nem mulaszthatom el hálás köszönetünk kifejezését nyilvánítani a küldött „Szanitéc”-porért, mely a rajtunk elősködő tetveket még a ruháinkból is kipusztította, a bajtársak igazi tudadunai humorral már viccet is csináltak rá. A „Szanitéc”-por úgy bánt a tetűvel, mint a 19-es honvéd a muszkával, t. i. nem kegyelmez neki.

Északi harcér. 1915. IV., 16.

Hálás köszönettel

MÉRŐ JENŐ tizedes
19 h. menetzalj.

T. gyógyszerész ur! A napokban irt sürgetésem tárgyátalan, mert még aznap kézhez vettem b. küldeményét. A „Szanitéc”-por kitűnően bevált megszábadított a kellemetlen vendégektől, azóta nyugodtan alhatok, amiért is örömmel fogom ajánlani bajtársaimnak, gyógyszerész urnak pedig hálás köszönet érte.

Kitűnő tisztelettel

SALAMON GÉZA tüzér
kan. batt. No. 12.

T. gyógyszerész ur! A küldött „Szanitéc”-port nagyon jónak találtuk, szíveskedjék újból 10 dobozzal küldeni. Az érte járó 10 K-t egyidejűleg küldöm tábori utalvánv.

Kiváló tisztelettel

Dr. VARGA hadnagy
V. 19. h. menetzalj.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! A Szanitéc-tetűport megkaptam, fogadja érte köszönetemet. Biztos hatása miatt valóságos jótétemény minden katonára nézve. Szíveskedjék azonnal újból 10 dobozzal küldeni.

Kiváló tisztelettel

KRAMMER MANÓ őrmester
6. sz. vasutbiztosító osztág.

T. c. Meg kaptam küldeményét s nagyon meg voltam vele elégedve. Kutyámat, mely tele volt bolhával és tetűvel, Szanitéc porral behintettem s rövid időn belül az által megszabadult az elősdiéktől. Ezen kitűnő szert ismerőseim körében is terjesztem s ha készletem elfogy újból rendelék.

Tisztelettel

SCHMIDT KÁROLY
táboriposta manipuláns 331. szám.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Tisztelettel értesítem, hogy a Szanitéc-por nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom felsőbbiségemnek. Egy gyalogos ruhájában módfelett elszaporodott tetveket pár óra múlva mint hullákat keféltettem ki. Rövidesen újabb rendelést fogok eszközölni.

Kiváló tisztelettel

WLASSICS IMRE őrmester
K. u. k. Korpstelephon Abt No. 12.

Igen tisztelt gyógyszerész ur! Becses küldeményét megkaptam és használhatóságáról máris meggyőződtem.

Tisztelettel

WINTER BERTALAN káplár
Dw. Bäckerei No. 27.

Kedves gyógyszerész ur!

Zászlóaljorvosunknál a minap egy doboz „Szanitéc”-port láttam s nemcsak annak örvendtem, hogy szerény vállalatuk (a mohácsi dobozgyár) ezzel bizonyára jelentékeny munkához jutott, de őszintén örültem annak is, hogy gyógyszerész urnak sikerült egy pompásan beváló szert forgalomba hoznia. Szívvel gratulálok a szép sikerhez. Ugy hallottam, hogy zászlóaljunkt részére is nagymennyiséget fognak rendelni.

Petrovaradin, 1915. V. 15.

Dr. POPPER MANÓ főhadnagy.

A Szanitéc tetűpor és kenőcs egyetlen postacsomagból se hiányozzék, mert ez valóságos áldás minden katonára nézve s a legjobb övszer kiütéses tüfusz ellen. Kapható tábori csomagolásban (csak a címet kell ráírni) I K-ért minden patikában és drogériában. Ahol nem volna kapható, oda 3 csomagot utánvétellel szállít Auber gyógytár, v.ohács.